

**ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ ՍԱՇՄԱՆԱԳՐԱԿԱՆ ԴԱՏԱՐԱՆԻ ԹԻՎԻ ԴԱՏԱԿԱՆ ԿԱԶՄԻ
Ո Ր Ո Շ Ո Ւ Մ Ը Լ**

ԱՆԴԱՏԱԿԱՆ ԴԻՄՈՒՄԻ ԸՆԴՈՒՆԵԼԻՈՒԹՅԱՆ ՀԱՐՑԻ ՎԵՐԱԲԵՐՅԱԼ

Քաղ. Երեւան

12 փետրվարի 2013թ.

**Հայաստանի Հանրապետության սահմանադրական դատարանի
թիվ 1 դատական կազմը**

**Նախագահությամբ՝ Ռ. Նազարյանի
Անդամակցությամբ՝ Վ. Շովիաննիսյանի
Ա. Խաչափրյանի**

Ուսումնասիրելով քաղ. Նարինե Մկրտչյանի դիմումով գործը
քննության ընդունելու մասին հարցը,

Պ Ա Ր Զ Ե Ց.

Համաձայն ՀՀ Սահմանադրության 101-րդ հոդվածի 1-ին մասի 6-րդ կետի՝ քաղ.
Նարինե Մկրտչյանը դիմել է ՀՀ սահմանադրական դատարան՝ խնդրելով.

ՀՀ ընդունական օրենսգրքի 24-րդ, 80-րդ հոդվածները, 79-րդ հոդվածի 4-րդ մասի 2-րդ կետը, ինչպես նաև 23-րդ հոդվածի 3-րդ մասի 1-ին և 2-րդ նախադասությունների՝ «կամ օգտագործելու կենդրոնական ընդունական հանձնաժողովի՝ ընդունական գրավների հարուկ հաշվեհամարում առկա միջոցները» բառերը, 38-րդ հոդվածի 7-րդ մասը ճանաչել Հայաստանի Հանրապետության Սահմանադրությանը հակասող և անվավեր: Միաժամանակ, դիմողը միջնորդել է մինչեւ իր դիմումով գործի քննության ավարտը կասեցնել վերոհիշյալ նոր-մերի գործողությունը:

1. Ըստ դիմումի շարադրանքի՝ դիմողն իր լիազոր ներկայացուցի միջոցով 2012 թվականի դեկտեմբերի 29-ին ՌԴ կենդրոնական ընդրական հանձնաժողով է ներկայացրել որպես ՌԴ Նախագահի թեկնածու առաջադրվելու փաստաթղթեր՝ դիմում առաջադրման մասին (վավերացված նոդարական կարգով), լիազոր ներկայացուցի փվյալները (ազգանունը, անունը, հայրանունը, ծննդյան ամսաթիվը, անձը հասդարող փաստաթղթի համարը, աշխարհանքի վայրը և պաշտոնը (զբաղմունքը), դեղեկանք թեկնածուի՝ վերջին փասը դարում ՌԴ քաղաքացի հանդիսանալու, այլ պետության քաղաքացիություն չունենալու և վերջին փասը դարում ՌԴ-ում մշրագես բնակվելու մասին, թեկնածուի անձը հասդարող փաստաթղթի պարճենը: Չի ներկայացվել ՌԴ ընդրական օրենսգրքի 79-րդ հոդվածով սահմանված ընդրական գրավի վճարման անդորրագիրը:

Ըստ դիմումին կից ներկայացված՝ ՀՀ կենդրոնական ընդունության հանձնաժողովի՝ 14 հունվարի 2013 թվականի թիվ 22-Ա որոշման պարբենի, հանձնաժողովը ՀՀ Նախագահի 2013 թվականի փետրվարի 18-ի ընդունություններին Շանրապետության Նախագահի թեկնածու առաջադրված Նարինե Ռովհաննեսի Մկրտչյանի գրանցումը մերժել է՝ դեկազրվելով ՀՀ ընդունության օրենսգրքի 79-րդ հոդվածի 7-րդ մասի երրորդ պարբերության եւ նույն օրենսգրքի 82-րդ հոդվածի պահանջներով, մասնավորապես նշելով, որ քաղ. Նարինե Մկրտչյանի գրանցումը ենթակա է մերժման, քանի որ «ներկայացված փաստաթղթերը թերի են՝ քաղաքացու կողմից ներկայացված չեն վկազագույն աշխատավարձի 8.000-ապարիկի չափով ընդունության գրավի վճարման անդորրագիրը»:

Ըստ դիմումին կից ներկայացված՝ ՀՀ վարչական դատարանի՝ 21 հունվարի 2013 թվականի թիվ ՎԴ/0359/05/13 գործով կայացված որոշման պարզենի, դատարանը մերժել է «որպես Հայաստանի Հանրապետության Նախագահի թեկնածու առաջադրված Նարինե Շովիաննեսի Մկրտչյանի հայցն ընդդեմ Հայաստանի Հանրապետության կենքրոնական ընդդրական հանձնաժողովի՝ Հայաստանի Հանրապետության կենքրոնական ընդդրական հանձնաժողովի 14.01.2013թ. թիվ 22-Ա որոշումն անվավեր ճանաչելու եւ իր թեկնածության գրանցման մասին որոշում ընդունելուն պարսավորեցնելու» պահանջի մասին, մասնավորապես նշելով, որ «բացակայում է վիճարկվող որոշումն անվավեր ճանաչելու որեւէ հիմք», քանի որ «ընդդրական գրավի վճարման անդորրագիրը ներկայացված չինելու պարագայում Հայաստանի Հանրապետության կենքրոնական ընդդրական հանձնաժողովն օրենքով որեւէ հայեցողություն չունի: Օրենսդիրն այս դեպքում Հայաստանի Հանրապետության կենքրոնական ընդդրական հանձնաժողովի համար սահմանել է նախ՝ նշված փաստաթուղթը լրացնելու համար քառասունության մեջ մասնակի մասնակիությունը և այլ դեպքում այսպիսի դատարանը կատարում է այլ գործությունը»:

փաստաթուղթը չներկայացվելու դեպքում գրանցումը մերժելու պարբադիր լիազորություն: Նման պայմաններում (ինչպես նշել է վարչական դադարանը), եթե որպես Հանրապետության Նախագահի թեկնածու գրանցվելու համար հայցվորի կողմից ներկայացված փաստաթուղթը թերի են եղել, որպիսի փաստն, ըստ Հայաստանի Հանրապետության ընդունական օրենսգրքի, անվերապահորեն հանգեցնում է գրանցման մերժմանը, Հայաստանի Հանրապետության կենդրոնական ընդունական հանձնաժողովը, մերժելով հայցվորի գրանցումը, գործել է Հայաստանի Հանրապետության ընդունական օրենսգրքի հիման վրա»:

- 2.** Ելնելով դիմումի եւ կից ներկայացված փաստաթուղթերի ուսումնասիրությունից՝ դադարական կազմը գրնում է, որ դիմողը պահպանել է սահմանադրական դադարան դիմելու՝ «Սահմանադրական դադարանի մասին» ՀՀ օրենքով սահմանված պայմանները, այն է՝
 - դիմումում առաջադրված հարցերը ենթակա են սահմանադրական դադարանին,
 - դիմողն իրավասու է դիմել սահմանադրական դադարան,
 - դիմումում առաջադրված հարցի վերաբերյալ առկա չէ ՀՀ սահմանադրական դադարանի որոշում,
 - դիմումի առարկայի վերաբերյալ այլ դիմումի հիման վրա սահմանադրական դադարանում գործի դադարքնություն չի իրականացվում,
 - դիմողն սպառել է դադարական պաշտպանության բոլոր միջոցները,
 - դիմումին կից ներկայացված է «Սահմանադրական դադարանի մասին» ՀՀ օրենքով սահմանված չափով պետական գործություն վերաբերյալ անդորրագիր:

- 3.** Անդրադառնալով դիմողի միջնորդությանը՝ սահմանադրական դադարանի դադարական կազմը գրնում է, որ առկա չեն դիմումի ապահովման՝ «Սահմանադրական դադարանի մասին» ՀՀ օրենքի 34-րդ հոդվածի 1-ին մասում նախադեսված հիմքերը, քանի որ, նախ՝ դիմողը չի ներկայացրել բավարար հիմնավորումներ (փաստարկներ) այն մասին, որ իր կողմից վիճարկվող նորմերի կասեցման մասին սահմանադրական դադարանի որոշման ընդունումը կարող է հանգեցնել **անդառնալի կամ ծանր հետեւանքների** իր կամ հանրության համար: Բացի դրանից, դադարական կազմը նաև արձանագրում է, որ Հայաստանի Հանրապետությունում մեկնարկված են ընդունական գործընթացներ, որոնցում ներգրավված են ՀՀ Նախագահի թեկնածուներ: Այդ գործընթացներն ունեն համապետական նշանակություն եւ ՀՀ Սահմանադրության, ՀՀ ընդունական օրենսգրքի նորմերին համապատասխան ենթակա են ժամկետային սահմանափակման, մասնավորապես, ՀՀ Սահմանադրության 51-րդ

հոդվածի առաջին մասի համաձայն «Հանրապետության Նախագահի ընդունությունը անցկացվում է նրա լիազորությունների ավարտից հիսուն օր առաջ»: Նույն հոդվածի հետագա մասերում, ինչպես նաև Սահմանադրության 52-րդ, 53-րդ, ինչպես նաև 53.1-րդ հոդվածներում նախարեսված հիմքերով սահմանված են ՀՀ Նախագահի ընդունությունների անցկացման այլ ժամկետներ: Նկատի ունենալով, որ ՀՀ ընդունության օրենսգրքի վիճարկվող նորմերը նույնպես գործում են ժամանակի մեջ եւ դրանց գործողության կասեցումը սահմանադրահրավական որեւէ հետեւանք առաջացնել չի կարող, սահմանադրական դարարանի դադալական կազմը գրնում է, որ դիմողի վերոհիշյալ միջնորդությունը պետք է մերժել:

Ելնելով վերոգրյալից եւ դեկավարվելով «Սահմանադրական դարարանի մասին» ՀՀ օրենքի 31, 32 եւ 69-րդ հոդվածների պահանջներով, ՀՀ սահմանադրական դարարանի թիվ 1 դադալական կազմը

Ո Ր Ո Շ Ե Ց.

1. Քաղաքացի Նարինե Մկրտչյանի անհարական դիմումով գործն ընդունել քննության:

2. Առաջարկել սահմանադրական դարարանին՝ աշխարհակարգային որոշմամբ մերժել դիմումի ապահովման նկատառումներով վեճի առարկա նորմերի գործողության կասեցման վերաբերյալ դիմողի միջնորդությունը:

3. Սույն գործով դադալակարությանը որպես պարասիստող կողմ ներդրավել ՀՀ Ազգային ժողովին:

